

No: 1054 – Menş e Adı

ANTEP ZAHTER BALI / GAZİANTEP ZAHTER BALI

Tescil Ettiren

GAZİANTEP TİCARET BORSASI

Bu coğrafi iş aret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 28.10.2021 tarihinden itibaren korunmak üzere 24.03.2022 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1054
Tescil Tarihi	: 24.03.2022
Başvuru No	: C2021/000449
Başvuru Tarihi	: 28.10.2021
Coğrafi İşaretin Adı	: Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı
Ürün / Ürün Grubu	: Zahter balı / Bal
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Gaziantep Ticaret Borsası
Tescil Ettirenin Adresi	: Sanayi Mah. 60092 Sk. No: 15 Şehitkâmil GAZİANTEP
Coğrafi Sınırı	: Gaziantep ili
Kullanım Biçimi	: Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı ibaresi ve menşe adı amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı; Gaziantep ilinin dağlık bölgelerinde yetişen zahter (*Thymbra spicata* L.) bitkisinin yaygın olduğu bölgelerden elde edilen ve zahter rahiyasının baskın olduğu monofloral bir baldır. Gaziantep ili genelinde 1900'lü yıllardan beri üretilmekte olan Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı için iyi kurutulmuş ardıç, meşe ve çam ağacından yapılan kovanlar kullanılır.

Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı, Anadolu arısı (*Apis mellifera anatoliaca*) ve Suriye arısı (*Apis mellifera syriaca*) kolonileri tarafından üretilir. Antep Zahter Balında / Gaziantep Zahter Balında dominant olarak en az %45 oranında zahter polenleri yanında sekonder olarak en az %10 oranında geven (*Astragalus*) ve en az %7 oranında maydanozgiller (*Apiaceae*) polenleri bulunur. Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı üretiminde sabit veya gezginci arıcılık yöntemleri uygulanır. Sabit arıcılık yönteminde bulunduğu yer kayıt altına alınan kovanlar yıl boyunca aynı yerde kalır. Gezginci arıcılık yönteminde ise zahter bitkisinin çiçeklenme dönemlerinden en fazla faydayı elde etmek için iklim koşulları gözlemlenerek ve yetkili makamlardan izin alınarak kovanların yerleri bir veya birkaç kez değiştirilir.

Antep Zahter Balının / Gaziantep Zahter Balının hasadı, 1-15 Temmuz arasında yapılır.

Gaziantep ilinin iklimi, Akdeniz ve Doğu Anadolu iklimleri arasında bir geçiş özelliğini göstermekle birlikte Akdeniz iklimi ağır basar. Yazları sıcak ve kuraktır. Kışlar çok soğuk olmaz. Coğrafi sınırdaki orman sahası azdır. Fundalıklar geniş bir yer kaplar. Zahter bitkisi coğrafi koşullarda en çok yetişen bitkidir. Gaziantep ilinde yıllık yağış miktarı 344 mm olup, haziran-temmuz aylarında ortalama yağış miktarı 5-8 mm'dir. Bal hasadının yapıldığı dönemde yağış miktarının düşük olması, poleni toplanan bitkilerin nem kaybederek yüksek aromatik özellik göstermesine ve zahter aromasının bal içinde yoğun olarak hissedilmesine sebep olur.

Tablo 1: Antep Zahter Balının / Gaziantep Zahter Balının kimyasal özellikleri

Nem (en fazla)		%17
Sakkaroz (en fazla)		4 g/100 g
Fruktoz+Glukoz (en az)		60 g/100 g
Serbest asitlik (en fazla)		15 meq/kg
Elektrik iletkenliği		0,19 - 0,40 mS/cm
Diastaz sayısı (en az)		8
HMF (en fazla)		15 mg/kg
Polen	<i>Thymbra spicata</i> (Lamiaceae)	%45-60
	<i>Astragalus</i> (Fabaceae)	%10-15
	Apiaceae	%7-8

Üretim Metodu:

Antep Zahter Balının / Gaziantep Zahter Balının üretiminde kullanılan kovanlar, iyi kurutulmuş ardıç, meşe ve çam ağacından yapılır.

Kovanlar dip tahtası-gövde, kuluçkalık, ballık, örtü tahtası ve kapak bölümlerinden oluşur. Kovan dip tahtası eğer tek parçadan yapılamıyorsa parçaların birleşme yerlerinde boşluklar bırakılmaz. Kovan gövdesinin birleşme yerleri izole edilerek rutubetin kovan içerisine girmesi engellenir. Kovanların yalnızca dışa bakan kısmı ahşap koruyucu boyalarla boyanır. Kovan gövdesinin kalınlığı 2,5x3 cm'dir.

Arıların kovan içerisinde rahatça çalışabilmesi ve havalandırmanın kontrolü için yaz günlerinde gerekli kovan içi boşluklar aşağıdaki gibidir.

- Yanlardaki iki çerçeve ile kovan iç yüzeyi arasındaki mesafe en az 7,5 mm
- Çerçeve başları ile kovan iç yüzeyi arası mesafe en az 10 mm
- Dip tahtası ile çerçeve alt tahtası arasındaki mesafe en az 15 mm
- Bir çerçevenin ortası ile diğer çerçeve ortası arasındaki mesafe 36-38 mm
- Çerçeve üst çıtaları arasındaki mesafe en az 12 mm
- Çerçeve üst çıtaları ile örtü tahtası arasındaki boşluk en az 10 mm

Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı üretiminde sabit veya gezginci arıcılık yöntemleri uygulanır. Sabit arıcılık yönteminde bulunduğu yer kayıt altına alınan kovanlar yıl boyunca aynı yerde kalır. Gezginci arıcılık yönteminde ise zahter bitkisinin çiçeklenme dönemlerinden en fazla faydayı elde etmek için iklim koşulları gözlemlenerek ve yetkili makamlardan izin alınarak kovanların yerleri bir veya birkaç kez değiştirilir. Gezginci arıcılık yapan üreticiler, zahter poleni dominant olan bal elde etmek için arıların polen toplayabileceği bitkilerin çiçeklenme dönemlerini takip ederek konaklama yerlerini ve sürelerini belirler. Kış döneminde ise kovanlar, kış aylarının hafif geçtiği bölgelere taşınır.

Kovanlar, zahter bitkisinin yoğun yetiştiği alanların yakınında, 3 ila 5 km çapındaki bir dairede konumlandırılır. Mayıs ayının son haftası ile haziran ayının son haftası arasında zahter bitkisinin nektar akımı gerçekleşir. 1-15 Temmuz arasında ise hasat yapılır.

Antep Zahter Balının / Gaziantep Zahter Balının üretimindeki hasat sonrası işlemler, aşağıdaki basamaklardan oluşan genel bal üretimi ile aynı şekilde gerçekleştirilir.

Denetleme:

Denetimler; Gaziantep Ticaret Borsasının koordinatörlüğünde, Gaziantep Ticaret Borsası, Şehitkâmil Ziraat Odası ile Gaziantep İli Arı Yetiştiricileri Birliğinden ürün konusunda uzman en az 3 temsilcinin katılımıyla oluşur. Denetimler düzenli olarak yılda bir kere, ayrıca ihtiyaç duyulduğunda veya şikâyet üzerine her zaman yapılır.

Denetime esas kriterlere aşağıda yer verilmektedir.

- Üretimde kullanılan arı kolonilerinin uygunluğu
- Arı kovanlarının ve kovanların konaklayacağı yerlerin uygunluğu
- Arıların yaşamsal faaliyetlerine uygun kovan ve konum koşullarının sağlanması
- Hasat zamanının uygunluğu
- Üretim metoduna uygunluğu
- Şüphede durumunda üreticilerden alınan bal numunelerinin analiz sonuçlarının Tablo 1'de belirtilen özelliklere uygunluğu
- Şüphede durumunda balların Türk Gıda Kodeksi Bal Tebliğinde belirtilen kriterlere uygunluğu
- Antep Zahter Balı / Gaziantep Zahter Balı ibaresinin ve menşe adı ambleminin kullanımının uygunluğu.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.